

 คำสั่ง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่หลักใหญ่ ๆ ที่คณะราษฎรวางไว้ในประกาศตอนยึดอำนาจ

- (1) จะหางานให้ราษฎรทุกคนทำ (2) จะให้การศึกษาอย่างเต็มที่
(3) จะรักษาความปลอดภัยในประเทศ (4) จะให้ราษฎรมีสิทธิเสมอภาคกัน
(5) สร้างไทยให้เป็นมหาอำนาจ

ตอบ 5 หน้า 74 หลักใหญ่ ๆ ที่คณะราษฎรวางไว้มีดังนี้ 1. จะรักษาความเป็นเอกราชของประเทศ
2. จะรักษาความปลอดภัยในประเทศ 3. จะหางานให้ราษฎรทุกคนทำ 4. จะให้ราษฎรมี
สิทธิเสมอภาคกัน 5. จะให้ราษฎรมีเสรีภาพ 6. จะให้การศึกษาอย่างเต็มที่แก่ราษฎร

2. ความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญจะเห็นได้จาก

- (1) กฎหมายขัดกับรัฐธรรมนูญเป็นโมฆะ (2) การแก้ไขรัฐธรรมนูญทำได้ยาก
(3) รัฐธรรมนูญกำหนดโครงสร้างการปกครอง (4) หน้าที่ของประชาชนถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ
(5) การพิจารณารัฐธรรมนูญต้องทำในที่ประชุมรัฐสภา

ตอบ 1 หน้า 99 ความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ สืบเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมาย
ที่ตั้งหรือสร้างอำนาจต่าง ๆ ของรัฐ รัฐธรรมนูญจึงเป็นกฎหมายหลักหรือกฎหมายมูลฐานที่เป็น
ต้นกำเนิดของกิจกรรมทั้งปวง และอยู่เหนืออำนาจต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้น ดังนั้นกฎหมายใดที่
รัฐสภาบัญญัติขึ้นขัดกับรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายแม่บท จึงถือว่ากฎหมายนั้นเป็นโมฆะใช้
บังคับไม่ได้

3. ธรรมนูญการปกครองฯ

- (1) ถือเป็นรัฐธรรมนูญชั่วคราว (2) มักกำหนดรูปการปกครองเป็นแบบกึ่งรัฐสภา
(3) ไม่มีพระปรมาภิไธย
(4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2 (5) ถูกทั้งข้อ 1, 2 และ 3

ตอบ 1 หน้า 119, (PS 110 (H) หน้า 21) ธรรมนูญการปกครองฯ ถือเป็นรัฐธรรมนูญชนิดหนึ่ง
เพราะเป็นกฎหมายสูงสุด เพียงแต่มีลักษณะชั่วคราว คือไม่ได้มีเจตนาใช้อย่างถาวรเหมือน
รัฐธรรมนูญ ธรรมนูญการปกครองส่วนใหญ่ (5 ฉบับ) กำหนดรูปการปกครองเป็นแบบฝ่าย
บริหาร

4. รัฐธรรมนูญของไทยส่วนใหญ่กำหนดรูปการปกครองเป็นแบบ

- (1) ให้ความเป็นเอกแก่สภา (2) ให้ความเป็นเอกแก่ฝ่ายบริหาร (3) ระบบรัฐสภา
(4) ระบบกึ่งรัฐสภา (5) ระบบกึ่งฝ่ายบริหาร

ตอบ 3 หน้า 118 – 119 รัฐธรรมนูญของไทยส่วนใหญ่ (8 ฉบับ) กำหนดรูปแบบการปกครองเป็น
แบบรัฐสภา คือถือว่าสภานิติบัญญัติเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การปกครองดำเนินไปสำเร็จและ
บรรลุเป้าหมาย แต่ก็ไม่ได้ให้อำนาจไว้ที่สภาเพียงแห่งเดียว โดยมีการแจกจ่ายอำนาจไปให้ฝ่าย
บริหารมากขึ้น โดยยึดหลักดุลอำนาจ

5. ผู้ที่เป็นประธานในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับ สสร. ที่ใช้ในปัจจุบันคือ

- (1) นายอานันท์ ปันยารชุน (2) นายชัยอนันต์ สมุทวณิช (3) นายอุทัย พิมพ์ใจชน
(4) นายมีชัย ฤชุพันธ์ (5) นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา

ตอบ 3 นายอุทัย พิมพีใจชน เป็นประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญฉบับ สสร. ส่วนนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นประธานคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ และประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ

6. ลักษณะสำคัญของรัฐธรรมนูญฉบับ สสร. (1) การเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรง
 (2) ถ้า ส.ส. เป็นรัฐมนตรีต้องพ้นจาก ส.ส. (3) นายกรัฐมนตรีจะยุบสภาไม่ได้
 (4) สภาจะลงมติไม่ไว้วางใจนายกฯ ไม่ได้ (5) นายกรัฐมนตรีไม่จำเป็นต้องมาจาก ส.ส.

ตอบ 2 รัฐธรรมนูญ 2540 มาตรา 204 (วรรค 2) กำหนดให้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันถัดจากวันที่ครบสามสิบวันนับแต่วันที่มิพระบรมราชโองการแต่งตั้ง

7. พระมหากษัตริย์ทรงวางพระองค์เป็นกลางทางการเมือง หมายความว่า
 (1) ไม่มีสิทธิทางการเมือง (2) มีสิทธิแต่ไม่ทรงใช้ (3) มีสิทธิและทรงต้องใช้
 (4) มีสิทธิมากกว่าคนธรรมดา (5) มีสิทธิและใช้ตามพระราชอัธยาศัย

ตอบ 2 หน้า 131 รัฐธรรมนูญเกือบทุกฉบับมิได้ห้ามพระมหากษัตริย์ให้ใช้สิทธิทางการเมือง แต่ในทางปฏิบัติจะทรงวางพระองค์เป็นกลางทางการเมือง ไม่ฝักใฝ่กับพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองใด, ไม่ทรงเลือกตั้ง ส.ส., ไม่ทรงเกี่ยวข้องกับผูกพันกับกลุ่มผลประโยชน์ใด โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นหลัก นั่นคือ พระองค์ทรงมีสิทธิแต่ไม่ทรงใช้

8. ในเรื่องการสืบราชสันตติวงศ์ (1) ในสมัยก่อนถือเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์
 (2) ปัจจุบันต้องเป็นไปตาม “เอนกชนนิกโรสโมสรสมมุติ”
 (3) รัฐสภาเป็นองค์กรกำหนดพระมหากษัตริย์เมื่อราชบัลลังก์ว่างลง
 (4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2 (5) ถูกทั้งข้อ 1 และ 3

ตอบ 1 หน้า 132 – 133 การสืบราชสันตติวงศ์นั้น ในสมัยก่อนถือว่าเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่จะกำหนดพระมหากษัตริย์องค์ต่อไป แต่หากไม่ได้กำหนดไว้ก็เป็นหน้าที่ของบรรดาพระราชวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ เสนาบดี และพระเถระชั้นราชาคณะร่วมกันประชุม เรียกว่า “เอนกชนนิกโรสโมสรสมมุติ” ส่วนในปัจจุบัน รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ พ.ศ. 2467 คือพระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งพระราชทายาทไว้เพื่อให้สืบทอดราชบัลลังก์ (ดูรัฐธรรมนูญ 2540 มาตรา 23)

9. ข้อใดไม่ใช่สิทธิของพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย
 (1) ทรงเตือนรัฐบาลให้ทำนุบำรุง (2) ทรงขอทราบแผนแก้ไขภัยแล้งของรัฐบาล
 (3) ทรงแนะนำให้รัฐบาลทำโครงการแก้มลิง (4) ทรงสั่งให้รัฐบาลชุดคอดคอดกระ
 (5) ทรงสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียง

ตอบ 4 หน้า 133 – 134 สิทธิของพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ 1. สิทธิที่จะให้คำเตือน 2. สิทธิที่จะได้รับทราบเรื่องราวต่าง ๆ 3. สิทธิที่จะพระราชทานคำปรึกษาหารือ (คำแนะนำ) 4. สิทธิที่จะสนับสนุน

10. พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจตามรัฐธรรมนูญที่จะ
 (1) ยับยั้งร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการอนุมัติของรัฐสภา
 (2) ยับยั้งการปรับคณะรัฐมนตรีของรัฐบาล (3) ขอให้มีการลงประชามติในเรื่องสำคัญของบ้านเมือง
 (4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2 (5) ถูกทั้งข้อ 1, 2 และ 3

ตอบ 1 หน้า 134 – 135 พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญ ได้แก่ 1. การยับยั้งร่างพระราชบัญญัติ 2. การขอให้ลงประชามติเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ 3. การแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน

11. คณะองคมนตรี (1) เป็นองค์กรพิเศษที่ไม่มีในรัฐธรรมนูญ
(2) เป็นเสมือนคณะที่ปรึกษาของพระมหากษัตริย์ (3) มีจำนวนสุดแต่พระราชอัธยาศัย
(4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2 (5) ถูกทั้งข้อ 1, 2 และ 3

ตอบ 2 หน้า 137 คณะองคมนตรีเปรียบเสมือนกับเป็นที่ปรึกษาของพระมหากษัตริย์ที่จะต้องทรงตั้งไว้ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยมีจำนวนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ซึ่งคณะองคมนตรีจะถวายคำปรึกษาได้ก็ต่อเมื่อมีพระราชประสงค์

12. ศาลจังหวัด (1) บางจังหวัดมีศาลมากกว่า 1 แห่ง
(2) พิจารณาทั้งคดีแพ่งและอาญา (3) ทุกจังหวัดต้องมีอย่างน้อย 1 ศาล
(4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2 (5) ถูกทั้งข้อ 1, 2 และ 3

ตอบ 5 หน้า 202 – 203 ศาลจังหวัดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาทั้งคดีแพ่ง คดีล้มละลาย และคดีอาญาทั้งปวง ปกติทุกจังหวัดต้องมีศาลจังหวัดประจำอย่างน้อย 1 ศาล ซึ่งมีเขตอำนาจคลุมเขตท้องที่ปกครองทั้งจังหวัด แต่บางจังหวัดซึ่งมีศาลจังหวัดตั้งแต่ 2 ศาลขึ้นไป เขตอำนาจของศาลจังหวัดจะถูกแบ่งกันไปตามกฎหมาย

13. ศาลใดต่อไปที่ปัจจุบันยังไม่มีการจัดตั้งขึ้น (1) ศาลภาษีอากร
(2) ศาลปกครอง (3) ศาลเยาวชนและครอบครัว
(4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2 (5) ถูกทั้งข้อ 1, 2 และ 3

ตอบ 2 หน้า 202 – 204 ในปัจจุบันมีศาลที่จัดตั้งขึ้นแล้วคือ 1. ศาลชั้นต้น ได้แก่ ศาลแพ่ง, ศาลอาญา, ศาลแขวง, ศาลจังหวัด, ศาลเยาวชนและครอบครัว, ศาลแรงงาน, ศาลภาษีอากร 2. ศาลอุทธรณ์ 3. ศาลฎีกา

14. คณะกรรมการตุลาการ (กต.) ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อ (1) ให้ผู้พิพากษามีอิสระในการพิพากษาคดี (2) ให้ผู้พิพากษาพิจารณาคดีด้วยความรอบคอบ
(3) ให้ผู้พิพากษามีผู้บังคับบัญชา (4) ให้ผู้พิพากษาได้รับการสนับสนุนทางด้านวิชาการ
(5) ช่วยเหลือผู้พิพากษาทางด้านธุรการ

ตอบ 1 หน้า 204 – 205 หลักประกันสำหรับผู้พิพากษาที่จะมีอิสระในการพิพากษาคดีโดยปราศจากอิทธิพลของฝ่ายอื่นที่จะบีบบังคับให้เปลี่ยนคำพิพากษาคือ การกำหนดให้มีคณะกรรมการตุลาการ ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่ดำเนินการให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน เลื่อนตำแหน่ง และเลื่อนเงินเดือนผู้พิพากษา

15. “ศาลพิเศษ” ในอดีตถูกมองว่าเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารที่จะ (1) ดำเนินคดีให้รวดเร็ว (2) ร่วมมือกับฝ่ายตุลาการ (3) กำจัดฝ่ายตรงกันข้าม
(4) แทรกแซงอำนาจนิติบัญญัติ (5) ทำให้การพิจารณาคดีเป็นไปด้วยความยุติธรรม

ตอบ 3 หน้า 207 ในอดีตศาลพิเศษที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นมาแต่ละครั้งมักถูกพิจารณาว่า เป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารในการที่จะกำจัดฝ่ายตรงกันข้าม โดยอาศัยอำนาจและอิทธิพล ตลอดจนเงินเสียงข้างมากในรัฐสภาที่ตนมีอยู่ประกอบเพื่อให้แลดูถูกต้อง

16. การแต่งตั้งคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นหน้าที่ของ (1) นายกรัฐมนตรี (2) ประธานศาลฎีกา
(3) จุฬาราชมนตรี (4) รัฐมนตรีตุลาการ (5) ผู้ว่าราชการจังหวัดใน 4 จังหวัดภาคใต้

ตอบ 4 หน้า 206 คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ คือ ผู้ทำหน้าที่วินิจฉัยพิพากษาชี้ขาดคดีแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและมรดกของบุคคลซึ่งนับถือศาสนาอิสลามใน 4 จังหวัดภาคใต้ โดยการบรรจุแต่งตั้งคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยให้พิจารณาจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้

17. ประธานศาลรัฐธรรมนูญได้แก่ (1) นายเซาร์ สายเชื้อ (2) นายธีระศักดิ์ วรรณสุต
(3) นายชัยอนันต์ สมุทวณิช (4) นายศักดิ์ โมกขกุล (5) นายประภาศน์ อวยชัย

ตอบ 1 (ข่าว) ประธานศาลรัฐธรรมนูญ คือ นายเซาร์ สายเชื้อ (รัฐธรรมนูญฯ 2540 มาตรา 255 กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญ 1 คน และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีก 14 คน โดยมาจากผู้พิพากษาในศาลฎีกา 5 คน, ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด 2 คน, ผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ 5 คน, ผู้ทรงคุณวุฒิสาขารัฐศาสตร์ 3 คน)

18. การเลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อปลายปี 2539 พรรคที่ได้ ส.ส. จำนวนมากที่สุดคือ

(1) ประชาธิปัตย์ (2) ความหวังใหม่ (3)ชาติไทย (4) ชาติพัฒนา (5) กิจสังคม

ตอบ 2 (ข่าว) ผลการเลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 19 พ.ย. 2539 มีพรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งดังนี้คือ 1. ความหวังใหม่ 125 คน 2. ประชาธิปัตย์ 123 คน 3. ชาติพัฒนา 52 คน 4. ชาติไทย 39 คน 5. กิจสังคม 20 คน 6. ประชากรไทย 18 คน 7. เอกภาพ 8 คน 8. เสรีธรรม 4 คน 9. มวลชน 2 คน 10. พลังธรรม 1 คน 11. ไท 1 คน

19. ความดีงามของการเลือกตั้งน่าจะอยู่ที่ (1) ทำให้ประชาชนอยู่ดีกินดีขึ้น
(2) แสดงความมั่นคงของประชาธิปไตย (3) ทำให้เกิดความชอบธรรมในการใช้อำนาจ
(4) ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง (5) ทำให้ผู้ปกครองผูกพันกับประชาชน

ตอบ 5 หน้า 251 การเลือกตั้งเป็นเครื่องมือสำคัญของประชาชนที่จะลิขิตอนาคตของประเทศ และยืนยันหลักการ "อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน" ผู้ปกครองผูกพันอยู่กับราษฎรหรือผู้ถูกปกครองก็ด้วยการเลือกตั้ง ในระบอบประชาธิปไตยนั้นประชาชนจะได้รับความสำคัญจากผู้ปกครองเสมอ

20. ในการเลือกตั้งคราวหน้า คนใหม่ที่จะสมัครรับเลือกตั้งจะต้องจบการศึกษาระดับ

(1) ป.4 (2) ป.6 (3) ม.3 (4) ม.6 (5)ปริญญาตรี

ตอบ 5 รัฐธรรมนูญฯ 2540 มาตรา 107 ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ในด้านวุฒิการศึกษาแตกต่างจากรัฐธรรมนูญที่ผ่านมาทุกฉบับ โดยกำหนดให้ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เว้นแต่เคยเป็น ส.ส. หรือ ส.ว. มาแล้ว

21. ปัญหาสำคัญของการเลือกตั้งของไทยในระยะหลังคือ (1) คนไทยส่วนใหญ่ขาดสำนึกทางการเมือง
(2) มีการซื้อเสียงกันมาก (3) มีผู้สมัครเลือกตั้งกันน้อยเกินไป
(4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2 (5) ถูกทั้งข้อ 1, 2 และ 3

ตอบ 2 หน้า 257 ปัญหาสำคัญในการเลือกตั้งของไทย คือ การซื้อสิทธิขายเสียง โดยผู้สมัครจำนวนไม่น้อยใช้วิธีการนี้เพราะเห็นว่าได้ผล แม้ว่าจะขัดต่อกฎหมายเลือกตั้งก็ตาม ดังนั้นพฤติกรรม การซื้อเสียงจึงได้กลายเป็นเรื่องที่แพร่หลาย ซึ่งเป็นรอยต่างของการเลือกตั้งในเมืองไทย

22. การเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญปัจจุบัน (1) แบ่งเขตเลือกตั้งเป็นแบบเขตละ 1 คน
 (2) การเลือกตั้งเป็นสิทธิไม่ใช่หน้าที่ (3) คนอายุ 20 ปีจึงจะมีสิทธิลงคะแนน
 (4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2 (5) ถูกทั้งข้อ 1, 2 และ 3
ตอบ 1 รัฐธรรมนูญ 2540 ได้กำหนดให้การเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้งเป็นแบบเขตละ 1 คน รวมทั้งหมด 400 เขต (มาตรา 102) กำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (มาตรา 68) และผู้มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์มีสิทธิเลือกตั้ง (มาตรา 105)
23. พรรคการเมืองมีความสำคัญต่อระบอบประชาธิปไตยเพราะเป็นที่ (1) สร้างพลังให้กับอุดมการณ์
 (2) อาจค้นหาเสียงส่วนใหญ่ของมหาชน (3) ทำให้คนต่างท้องถิ่นร่วมมือกันทางการเมือง
 (4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2 (5) ถูกทั้งข้อ 1, 2 และ 3
ตอบ 5 หน้า 217 พรรคการเมืองมีความสำคัญต่อระบอบประชาธิปไตยเพราะ เป็นที่สร้างพลังให้กับ อุดมการณ์, เป็นที่ ๆ อาจค้นหาเสียงส่วนใหญ่ของมหาชน และเป็นสถาบันที่ทำให้ประชาชนต่าง ท้องถิ่นสามารถร่วมมือกันทางการเมืองได้
24. พรรคการเมืองไทย (1) พรรคแรกทางนิตินัยคือพรรคประชาธิปัตย์
 (2) พรรคเก่าแก่ที่สุดคือพรรคกิจสังคม (3) พรรคประชากรไทยเปลี่ยนหัวหน้ามาหลายคนแล้ว
 (4) ผู้นำทางทหารไม่เคยตั้งพรรคการเมือง (5) ผิดทุกข้อ
ตอบ 5 หน้า 218 พรรคการเมืองไทยพรรคแรกทางนิตินัยคือ “พรรคก้าวหน้า”, พรรคที่เก่าแก่ที่สุด และเป็นพรรคแรกทางพฤตินัยคือ “สมาคมคณะราษฎร”, พรรคประชากรไทยมีหัวหน้าพรรค เพียงคนเดียวคือ นายสมักร สุนทรเวช, ผู้นำทางทหารเคยตั้งพรรคการเมืองมาแล้วหลายคน
25. ลักษณะของพรรคการเมืองไทยส่วนใหญ่ (1) ผู้นำพรรคมีความสำคัญต่อพรรคมากกว่านโยบาย
 (2) การรวมตัวกันเพื่อผลประโยชน์มากกว่าอุดมการณ์ (3) ก่อตั้งในลักษณะฐานมวลชน
 (4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2 (5) ถูกทั้งข้อ 1, 2 และ 3
ตอบ 4 หน้า 220 – 222 พรรคการเมืองไทยส่วนใหญ่ขาดฐานรองรับจากประชาชน เป็นการรวมกัน ด้วยเหตุผลทางผลประโยชน์มากกว่าอุดมการณ์ มีผู้นำเป็นผู้ก่อตั้ง ผู้นำพรรคจึงมักเป็น สัญลักษณ์ของพรรคและมีความสำคัญต่อพรรคมากกว่าอุดมการณ์หรือนโยบายของพรรค
26. พรรคใดที่ยุบตัวเองทั้ง ๆ ที่มี ส.ส. ในสภาปัจจุบัน (1) ประชากรไทย (2) มวลชน (3) เอกภาพ (4) ไทย (5) พลังธรรม
ตอบ 2 (ข่าว) ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง อดีตหัวหน้าพรรคมวลชน ได้ยุบพรรคมวลชนซึ่งมี ส.ส. 2 คน แล้วนำมารวมกับพรรคความหวังใหม่ โดยได้รับตำแหน่งรองหัวหน้าพรรค
27. การที่ประเทศใดมีระบบหลายพรรคหมายความว่า (1) มีจัดทะเบียนหลายพรรค
 (2) มีหลายพรรคส่งสมาชิกเข้ารับเลือกตั้ง (3) มีหลายพรรคได้รับเลือกตั้ง
 (4) ไม่มีพรรคใดได้เสียงข้างมากในสภา (5) ถูกทุกข้อ
ตอบ 4 หน้า 231 การที่ประเทศใดมีระบบหลายพรรค หมายถึง ในประเทศนั้นไม่มีพรรคการเมือง พรรคหนึ่งพรรคใดมีเสียงข้างมากเด็ดขาดในสภา ดังนั้นในการจัดตั้งรัฐบาลจึงต้องมีการ รวมกันระหว่างพรรคการเมือง 2 พรรคหรือมากกว่าขึ้นไป
28. ข้อเสียของการมีรัฐบาลผสมคือ (1) มีเสถียรภาพมากเกินไป (2) เป็นเผด็จการรัฐสภา

(3) ขาดเอกภาพในการดำเนินการ
บ่อย

(4) ประชาชนขาดความเชื่อมั่น

(5) ต้องปรับคณะรัฐมนตรี

PS 110 page 6

ตอบ 3 หน้า 229 การมีพรรคการเมืองมากเกินไป และไม่มีพรรคใดมีเสียงข้างมากในสภา ทำให้รัฐบาลผสมที่จัดตั้งขึ้นขาดเสถียรภาพ และต้องล้มบ่อย ๆ โดยเฉพาะเมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างสมาชิกของพรรคต่าง ๆ ที่ร่วมรัฐบาล ทำให้ไม่มีเอกภาพในการดำเนินงาน

29. ส.ส. กลุ่มงูเห่าส่วนใหญ่อยู่พรรคราษฎรแต่มีแยกย้ายไปอยู่พรรคใดต่อไปนี้

(1)ชาติพัฒนา

(2)เสรีธรรม

(3)เอกภาพ

(4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2

(5) ถูกทั้งข้อ 1, 2 และ 3

ตอบ 4 (ข่าว) กลุ่มงูเห่ามี ส.ส. 12 คน โดยอยู่พรรคราษฎร 9 คน ส่วนอีก 3 คนแยกย้ายไปอยู่ 2 พรรคคือ 1. พรรคชาติพัฒนา 2 คนคือ นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ และนายไกรสิทธิ์ ไกรสิทธิ์พงศ์ ส.ส. พิษณุโลก 2. พรรคเสรีธรรม 1 คนคือ นายทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย ส.ส. อุตรดิตถ์

30. ลักษณะสำคัญของกลุ่มผลประโยชน์คือ

(1) สนับสนุนรัฐบาล

(2) ต่อต้านรัฐบาล

(3) เรียกร้องรัฐบาล

(4) ต้องการเป็นรัฐบาล

(5) เป็นรัฐบาลเงา

ตอบ 3 หน้า 239 ความแตกต่างของกลุ่มผลประโยชน์กับพรรคการเมืองคือ พรรคการเมืองต้องการเป็นรัฐบาลเพื่อกำหนดนโยบายเอง ส่วนกลุ่มผลประโยชน์ไม่ต้องการเป็นรัฐบาลเอง แต่เรียกร้องต้องการให้รัฐบาลมีนโยบายสอดคล้องหรือสนองตอบต่อความต้องการของกลุ่มตน

31. กลุ่มผลประโยชน์ประเภทใดที่มีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายสาธารณะมากที่สุด

(1) กลุ่มมาตุภูมิ

(2) กลุ่มอาสาสมัคร

(3) กลุ่มลูกจ้างหรือกรรมกร

(4) กลุ่มนายจ้างหรือนายทุน

(5) กลุ่มสมาคมรัฐวิสาหกิจ

ตอบ 4 หน้า 241 กลุ่มนายจ้างหรือนายทุน เช่น หอการค้าไทย สมาคมพ่อค้าหรือธุรกิจอุตสาหกรรมต่าง ๆ ฯลฯ มักจะมีความเข้มแข็ง เพราะมีทุนมีอิทธิพลที่จะโน้มน้าวนโยบายสาธารณะ และรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตน ซึ่งบทบาทของกลุ่มนี้จะส่งผลกระทบต่อสาธารณะมาก

32. กลุ่มเอ็นจีโอหมายถึงกลุ่ม

(1) ต่างชาติ

(2) เอกชน

(3) ข้าราชการ

(4) การกุศล

(5) ผู้ด้อยโอกาส

ตอบ 2 เอ็นจีโอ (NGO : Non Government Organization) หมายถึง องค์กรของอาสาสมัคร เอกชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการพัฒนาทางด้านสังคม การรณรงค์ส่งเสริมในเรื่องสิทธิเสรีภาพ และการแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ ของสังคม โดยไม่มีจุดมุ่งหมายในการค้ากำไร

33. ถ้าต้องการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้รวดเร็วต้องใช้วิธีตั้งคณะกรรมการ

(1) วิสามัญ

(2) ร่วมกัน

(3) พิเศษ

(4) เต็มสภา

(5) วินิจฉัย

ตอบ 4 หน้า 192 สำหรับร่าง พ.ร.บ. ฉบับใดที่มีความจำเป็นรีบด่วนต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จในเวลาอันรวดเร็ว ที่ประชุมสภาอาจพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ฉบับนั้นรวดเร็ว 3 วาระก็ได้ โดยให้สิทธิที่ประชุมสภาทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการเองเรียกว่า “คณะกรรมการเต็มสภา” เพื่อพิจารณาในวาระที่ 2 ในทันทีที่ผ่านวาระที่ 1 มา และเมื่อผ่านวาระที่ 2 แล้วก็ลงมติในวาระที่ 3 ได้เลย

34. กฎหมายใดที่ถือว่าตราโดยฝ่ายบริหาร

(1) พระราชกฤษฎีกา

(2) พระราชกำหนด

(3) พระราชบัญญัติ

(4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2

(5) ถูกทั้งข้อ 1, 2 และ 3

ตอบ 4 หน้า 195 – 196 ในทางปฏิบัตินั้น พระราชกำหนด คือ กฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหารหรือคณะรัฐมนตรี ส่วนพระราชกฤษฎีกาในทางพฤตินัยก็คือ กฎหมายที่บัญญัติโดยฝ่ายบริหาร โดยอาศัยอำนาจตามที่กฎหมายแม่บทหรือพระราชบัญญัติให้อำนาจไว้

PS 110 page 7

35. ในกรณีวุฒิสภายับยั้งพระราชบัญญัติที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว สภาผู้แทนราษฎรอาจยืนยันได้ด้วย
- (1) เสียงเกินครึ่งขององค์ประชุม
  - (2) เสียงเกินครึ่งของ ส.ส. ทั้งหมด
  - (3) เสียง 2/3 ขององค์ประชุม
  - (4) เสียง 2/3 ของ ส.ส. ทั้งหมด
  - (5) เสียงเป็นเอกฉันท์

ตอบ 2 หน้า 194 ในกรณีที่วุฒิสภายับยั้ง พ.ร.บ. ที่ผ่านสภาผู้แทนฯ มาแล้ว สภาผู้แทนฯ อาจลงมติยืนยันร่างเดิมหรือร่างที่คณะกรรมการแนะนำด้วยคะแนนเสียงมากกว่าครึ่งของจำนวน ส.ส. ทั้งหมดของสภาผู้แทนฯ (ไม่ใช่ของผู้มาประชุม) ก็ได้ถือว่าร่าง พ.ร.บ. ฉบับนั้นได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

36. ในกรณีสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติพระราชกำหนด นายกรัฐมนตรีจะต้อง
- (1) ลาออก
  - (2) ยุบสภา
  - (3) ปรับคณะรัฐมนตรี
  - (4) อาจทำตามข้อ 1 หรือข้อ 2
  - (5) อาจทำข้อใดก็ได้ 1 หรือ 2 หรือ 3

ตอบ 4 หน้า 196 หากสภาผู้แทนฯ ไม่อนุมัติ พ.ร.ก. ต้องถือว่ามีความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับสภาผู้แทนฯ ตามธรรมเนียมปฏิบัติแล้ว นายกรัฐมนตรีจะต้องเลือกว่าจะยุบสภาหรือลาออก แม้รัฐธรรมนูญจะไม่ได้กำหนดไว้ก็ตาม การจะอยู่ในตำแหน่งต่อไปโดยถือว่าเป็นเหตุการณ์ธรรมดาไม่ได้

37. ผู้จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนอกจากเป็น ส.ส. แล้วจะต้อง
- (1) เป็นหัวหน้าพรรคการเมือง
  - (2) มีเสียง ส.ส. ส่วนใหญ่สนับสนุน
  - (3) ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา
  - (4) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2
  - (5) ถูกทั้งข้อ 1, 2 และ 3

ตอบ 2 หน้า 142 ในรูปการปกครองแบบรัฐสภานั้น นายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับเสียงข้างมากของ ส.ส. สนับสนุน เนื่องจาก ส.ส. มีอำนาจที่จะควบคุมรัฐบาลด้วยการเปิดอภิปรายลงมติไม่ไว้วางใจได้ (ซึ่งรัฐธรรมนูญ 2540 มาตรา 202 (วรรค 3) กำหนดให้ การลงมติเลือกนายกรัฐมนตรีให้กระทำโดยการลงคะแนนโดยเปิดเผย)

38. ในการตั้งคณะรัฐมนตรี
- (1) ต้องมี ส.ส. เป็นรัฐมนตรีมากกว่าครึ่ง
  - (2) ทุกกระทรวงต้องมีรัฐมนตรีช่วยว่าการ
  - (3) รัฐมนตรีบางคนอาจว่าการมากกว่า 1 กระทรวง
  - (4) รองนายกฯ ต้องว่าการกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งด้วย
  - (5) ต้องมีรองนายกรัฐมนตรีอย่างน้อย 1 คน

ตอบ 3 หน้า 149 – 150, (คำบรรยาย) ในการตั้งคณะรัฐมนตรีนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงบางคนอาจว่าการมากกว่า 1 กระทรวงก็ได้ แต่กระทรวงหนึ่งจะมีรัฐมนตรีว่าการได้เพียงคนเดียว ยกเว้นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกฯ ที่อาจมีได้หลายคน, ส่วนรองนายกฯ จะตั้งหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้าตั้งจะตั้งกี่คนก็ได้และอาจไม่ว่าการกระทรวงใดอีก, และรัฐมนตรีช่วยว่าการนั้นบางกระทรวงซึ่งมีงานน้อยอาจไม่ตั้งเลยก็ได้

39. ข้อใดที่ถือว่าเป็นการแสดง “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของคณะรัฐมนตรี
- (1) รมต. ทุกคนช่วยกันปกป้องเมื่อนายกฯ ถูกอภิปราย
  - (2) ยกมือไว้วางใจรัฐมนตรีที่ถูกฝ่ายค้านอภิปราย

- (3) รมต. ฝ่าฝืนใจปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีแม้ไม่เห็นด้วย
- (4) ไม่วิพากษ์วิจารณ์นโยบายรัฐบาลในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี
- (5) เมื่อนายกรัฐมนตรีลาออกทุกคนลาออกด้วย

ตอบ 3 หน้า 152 ความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีนั้น ในทางปฏิบัติ แม้รัฐมนตรีคนใดจะไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุมก็ต้องปฏิบัติตาม แต่ถ้าไม่สามารถที่จะฝ่าฝืนใจปฏิบัติตามมติได้ โดยมารยาททางการเมืองก็ควรลาออกจากตำแหน่ง นอกจากนี้ยังหมายถึง การที่รัฐมนตรีแต่ละคนจะต้องไม่เปิดเผยต่อสาธารณะถึงการอภิปรายในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

40. นายกรัฐมนตรีเลือกรัฐมนตรีร่วมคณะโดยคำนึงถึงเรื่องใดเป็นสิ่งสำคัญ

- (1) ความรู้ความสามารถ
- (2) อาวุโสทางการเมือง
- (3) เสียงสนับสนุนของ ส.ส.
- (4) ความศรัทธาของประชาชน
- (5) คุณวุฒิการศึกษา

ตอบ 3 หน้า 147, (คำบรรยาย) นายกรัฐมนตรีจะเลือกบุคคลใดมาเป็นรัฐมนตรีนั้น จะต้องคำนึงถึงเสียงสนับสนุนของ ส.ส. ในสภาผู้แทนฯ ตามสัดส่วนจำนวน ส.ส. ของพรรคร่วมรัฐบาลเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุด ทั้งนี้ก็เพื่อให้รัฐบาลผสมมีเสถียรภาพ